

УДК 347.34.3

Юлія Алексашина,

аспірантка кафедри цивільного права

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

ВИДИ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИХ ДОГОВОРІВ ЯК РЕГУЛЯТОРІВ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВОВІДНОСИН*

Стаття присвячена дослідженню класифікації цивільно-правових договорів. Автор використовує ті критерії класифікації, які дозволяють проаналізувати види цивільно-правових договорів саме як регуляторів цивільних правовідносин. У статті аналізуються поіменовані та непоіменовані договори, майнові та організаційні договори, взаємопогоджені договори та договори приєднання.

Ключові слова: цивільно-правовий договір, поіменовані договори, непоіменовані договори, майнові договори, організаційні договори, взаємопогоджені договори, договори приєднання.

Цивільно-правовий договір є однією з центральних цивільно-правових конструкцій. В доктрині та юридичній практиці зустрічаються різноманітні договори, що виступають регуляторами майже в усіх сферах людського життя. Для того щоб орієнтуватися у величезній масі договірних конструкцій, прийнято здійснювати поділ цивільно-правових договорів на окремі види. Теоретичне та практичне значення класифікації цивільно-правових договорів неодноразово підкреслювалося як вітчизняними, так і зарубіжними вченими. Так, на думку С. М. Бервено, здійснення класифікації дає можливість не лише виділити основні риси чи істотні ознаки того чи іншого договору, а й визначити його місце в системі цивільно-правових відносин [1]. Р. В. Колосов зазначає, що вдало проведена класифікація дозволяє сформулювати низку загальних положень щодо всіх договорів тієї чи іншої групи, що значно спрощує їх застосування [2]. Є. О. Суханов підкреслює, що класифікація договорів дозволяє вирішувати ряд важливих задач. Виявлення загальних типових рис договорів та відмінностей між ними полегшує для суб'єктів вдалий вибір виду договору, забезпечує його відповідність змісту діяльності, що регулюється. Створюється підстава на науковій основі систематизувати законодавство про догово-

ри, підвищити узгодженість нормативних актів [3].

Питаннями класифікації цивільно-правових договорів займалися С. М. Бервено, Т. В. Боднар, О. В. Дзера, В. В. Іванов, А. Д. Корецький, В. В. Луць, С. О. Погрібний, Є. О. Суханов та інші дослідники в сфері договірної права.

Дійсно, і теоретичне, і практичне значення класифікації цивільно-правових договорів важко переоцінити. Якщо говорити про договір як про регулятор правовідносин між суб'єктами цивільного права, то тут класифікація дозволить зорієнтуватися у величезній масі існуючих договірних конструкцій та обрати таку, що найбільш підходить для врегулювання запланованих відносин, або створити індивідуальний договір, в якому будуть відображені бачення та потреби сторін у конкретній ситуації.

Одним із найпоширеніших способів класифікації цивільно-правових договорів є дихотомія, або поділ на дві групи. При дихотомії обирається класифікаційний критерій у вигляді тієї чи іншої ознаки договору. Відповідно, до однієї групи включаються договори, у яких ця ознака наявна, а до іншої — договори, у яких ця ознака відсутня. Як зазначив М. І. Брагінський, подібний поділ може бути застосований до одного поняття багаторазово за умови, що кожного разу обираються різні підстави [4].

* Рекомендовано до друку кафедрою цивільного права юридичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

У науці цивільного права існує багато різних дихотомічних класифікацій цивільно-правових договорів. Так, професор Н. Г. Александров поділяв договори на нормативні та договори-правочини. Нормативними є договори, що укладаються між суб'єктами, що наділені нормативною владою та є джерелами права (міжнародні договори). Договори-правочини, навпаки, укладаються між суб'єктами, не наділеними владними повноваженнями, та їх юридична сила виникає, оскільки «вони санкціонуються органами держави та підлягають юрисдикції» [5]. Б. В. Покровський запропонував такі критерії класифікації договорів: а) за галузевою приналежністю (цивільно-правові, трудові, адміністративно-правові, земельно-правові тощо); б) за сферою регулювання (договори, що опосередковують рух соціалістичної власності, та договори, що опосередковують організацію цього руху); за визначеністю планом (двостороннє плановані та опосередковано плановані); за характером (основні та конкретизуючі); за строками дії (без-строкові та строкові); за структурою договірних зв'язків (прямі та непрямі) [6]. Крім того, в будь-якому підручнику з цивільного права можна зустріти класичні дихотомічні класифікації цивільно-правових договорів:

— двосторонні—односторонні (за розподілом прав та обов'язків між сторонами);

— оплатні—безоплатні (за наявністю зустрічного надання);

— реальні—консенсуальні (за моментом укладення договору) та багато інших.

Обсяг наукової статті не дозволяє дослідити абсолютно всі критерії класифікації цивільно-правових договорів, отже, ми будемо звертати увагу на ті класифікаційні критерії, які стосуються саме договору як регулятора цивільних правовідносин.

Одним із критеріїв такої класифікації є наявність нормативного регулювання договірної конструкції. За даним критерієм договори поділяються на поіменовані та непоіменовані. Поіменованими є договори, моделі яких закріплені у законодавстві. Непоіменовані договори — це договірні конструкції, що створюються автономною волею самих учасників ци-

вільного обороту та нормативно не врегульовані.

Поіменовані договори, як створені законодавцем та закріплені на нормативному рівні договірні конструкції, призначені для полегшення договірних відносин. Сторони, обираючи поіменовані договори, можуть не узгоджувати ряд договірних умов, залишивши вирішення таких питань нормам закону. Кількість поіменованих договорів постійно збільшується у зв'язку з розвитком цивільного обороту. Так, якщо в ЦК УРСР 1963 р. було закріплено 19 договірних конструкцій, то чинний ЦК України знає вже 24 типи договорів, причому деякі з них (купівля-продаж, найм, зберігання) розділені ще на окремі види. Крім ЦК України, поіменовані договори закріплюються у Господарському кодексі України, а також у окремих законах [7].

Система цивільно-правових договорів не стоїть на місці, а перебуває у постійній динаміці. Розвиток економічного обороту призводить до появи дедалі нових договірних конструкцій (типів, видів, підвидів цивільно-правових договорів). Разом із тим, набір поіменованих договорів в Україні, як і будь-якій іншій країні, завжди відстає від потреб обороту. Таке відставання є звичайним, адже будь-який закон, що регулює ті чи інші договірні відносини, відображає потреби обороту, що існували на момент його прийняття. Законодавчий процес є суворо формалізованим та вимагає часу, а життя не стоїть на місці. У зв'язку з цим і при найбільш сучасному цивільному законодавстві в цивільному обороті будуть виникати договірні конструкції, не закріплені у законодавстві (так звані непоіменовані договори).

Непоіменовані договори є способом реалізації принципу свободи договору в цивільному праві. Вперше в українському законодавстві непоіменовані договори отримали формальне закріплення у ЦК УРСР 1963 р. У ст. 4 цього Кодексу було зазначено, що цивільні права і обов'язки виникають, серед іншого, з угод, передбачених законом, а також з угод, хоч і не передбачених законом, але таких, які йому не суперечать. У сучасному ЦК України про можливість укладати непоіменовані договори говорить ст. 6, відповідно до якої сторони мають право уклад-

ти договір, який не передбачений актами цивільного законодавства, але відповідає загальним засадам цивільного законодавства.

Відмінності між поіменованими та непоіменованими договорами як регуляторами цивільних правовідносин полягають у наступному. Поіменовані договори регулюють правовідносини разом із відповідними спеціальними нормами законодавства, присвяченими регулюванню даного договору. А що стосується непоіменованих договорів, то вони, як правило, виступають єдиним регулятором правовідносин, що виникають між його сторонами. Звичайно, оскільки непоіменований договір має родові ознаки цивільно-правового договору та цивільно-правового зобов'язання в цілому, до них можуть застосовуватися загальні положення про цивільно-правові договори та зобов'язання.

У науці існує думка, що якщо непоіменований договір має якусь відому цивільному законодавству спрямованість (спрямований на передачу майна у власність або на виконання робіт чи надання послуг), до такого договору можуть бути застосовані положення про договори відповідної спрямованості [8]. Така позиція є спірною, адже якщо до договору можна застосувати конкретні норми ЦК, що регулюють окремий різновид договору, то даний договір не можна назвати непоіменованим. Непоіменованість договору саме і означає відсутність якогось спеціального правового регулювання. Єдине, щодо непоіменованих договорів у сфері надання послуг можуть застосовуватися загальні положення про послуги (глава 63 ЦК України). Така позиція підкріплюється судовою практикою. Так, постановою Вищого господарського суду України від 28.09.2006 р. № 2-14/5388-2006 скасовано постанову від 18.05.2006 р. Севастопольського апеляційного господарського суду та рішення від 16.03.2006 р. Господарського суду Автономної Республіки Крим, а справу направлено на новий розгляд до суду першої інстанції у зв'язку з тим, що, розглядаючи питання про визнання недійсного договору про дольову участь у будівництві, суди застосували до нього положення про договір підяду, не з'ясувавши реальну правову природу цього договору [9].

Неврегульованість правом тих чи інших застосовуваних договірних конструкцій породжує незручності для учасників цивільного обороту. Право має забезпечувати юридичним механізмом ті договірні відносини, які цього вимагають. Саме в такому випадку правове регулювання буде ефективним. У зв'язку з цим законодавець має своєчасно створювати нові типи (види, підвиди) договорів, необхідні для розвитку цивільного обороту.

У сучасному цивільному законодавстві на сьогодні вже назріла потреба врегулювати ряд застосовуваних на практиці договорів на законодавчому рівні. Так, на наш погляд, прийшов час закріпити на законодавчому рівні такі договори, як абонентський договір, договір аутсорсингу, договір дольової участі у будівництві та ін.

Наступним критерієм класифікації, важливим для розуміння ролі договору як регулятора цивільних правовідносин, є суть правовідносин, що регулюються. Є. О. Суханов називає цей критерій змістом діяльності, що регулюється договором [10]. За даним критерієм договори поділяються на майнові та організаційні. Майнові договори є регуляторами цивільних правовідносин, що виникають із приводу передачі-прийняття того чи іншого майнового блага (майно, результати робіт, послуги, результати інтелектуальної, творчої діяльності тощо). Виконання зобов'язання, що впливає із майнового договору, виражається у отриманні зацікавленою особою майна або іншого майнового блага. В свою чергу, організаційні договори не передбачають якихось майнових передань та спрямовані на організацію, створення передумов для проведення якоїсь діяльності у майбутньому. Часто організаційний договір є передумовою для укладення у майбутньому майнового договору.

Організаційні договори часто застосовуються на транспорті. Укладенню майнового договору перевезення, як правило, передують укладення організаційного довгострокового договору. Відповідно до ст. 914 ЦК України за довгостроковим договором перевізник зобов'язується у встановлені строки приймати, а власник (володілець) вантажу — передавати для перевезення вантаж у встановленому об-

сязі. На різних видах транспорту довгострокові договори мають різні назви. Так, відповідно до ч. 4 ст. 307 Господарського кодексу України, залежно від виду транспорту, яким передбачається систематичне перевезення вантажів, укладаються такі довгострокові договори: довгостроковий — на залізничному і морському транспорті, навігаційний — на річковому транспорті (внутрішньому флоті), спеціальний — на повітряному транспорті, річний — на автомобільному транспорті. Організаційні договори є також регуляторами корпоративних правовідносин (засновницькі договори).

Одним із різновидів організаційних договорів є попередній договір, який визначається у ст. 535 ЦК України як договір, сторони якого зобов'язуються протягом певного строку (у певний термін) укласти договір у майбутньому (основний договір) на умовах, встановлених попереднім договором. Визначення попереднього договору надається також у ст. 183 Господарського кодексу України, відповідно до якої за попереднім договором суб'єкт господарювання зобов'язується у певний строк, але не пізніше одного року з моменту укладення попереднього договору, укласти основний господарський договір на умовах, передбачених попереднім договором.

Основною особливістю попереднього договору є те, що він сам по собі не породжує майнових правовідносин між сторонами, а лише визначає умови та порядок укладення майнового договору в майбутньому. На це звертає увагу і судова практика. Так в ухвалі Вищого спеціалізованого суду з розгляду цивільних і кримінальних справ від 07.09.2011 р. суд зазначив, що апеляційний суд залишив поза увагою, що пунктами 5.5 попередніх договорів від 26.05.2005 р. № 175а та від 17.05.2005 р. № 111а сторони свідчили, що ці договори мають силу попередніх договорів відповідно до ст. 635 ЦК України, не передбачали виникнення у позивачів майнових прав на офісні приміщення № 1 та № 2, а тільки передбачали обов'язок сторін укласти в майбутньому відповідні договори про передачу у власність офісних приміщень № 1 та № 2. У зв'язку з цим касаційна скарга була частково задоволена [11]. А в ухвалі від 13.07.2011 р. суд зазначив,

що за змістом цих норм попереднім договором лише посвідчується волевиявлення сторін на укладення в майбутньому основного договору на певних умовах, при цьому попередній договір не підмінює собою основного зобов'язання, про укладення якого сторони домовились, й не може породжувати правових наслідків, що властиві такому зобов'язанню, зокрема не є підставою для виникнення права власності [12].

Цікавою та неоднозначною є практика вітчизняних судів щодо можливості спонукання до укладення основного майнового договору за наявності між сторонами укладеного попереднього договору. Так, Верховний Суд України у своєму рішенні від 12.05.2010 р. зазначив: «Одним із основоположних принципів приватноправового регулювання є закріплений в п. 3 ст. 3 та ст. 627 ЦК України принцип свободи договору, відповідно до якого укладення договору носить добровільний характер і ніхто не може бути примушений до вступу в договірні відносини. Згідно з цим принципом ні ст. 611, ні ст. 635 ЦК України не передбачають такого правового наслідку порушення взятого на себе в попередньому договорі зобов'язання щодо укладення основного договору, як спонукання до його укладення в судовому порядку» [13]. В свою чергу, у ч. 3 ст. 182 Господарського кодексу України прямо передбачено, що у разі якщо сторона, яка уклала попередній договір, одержавши проект договору від іншої сторони, ухиляється від укладення основного договору, друга сторона має право вимагати укладення такого договору в судовому порядку. У зв'язку з цим господарські суди мають іншу практику та задовольняють позови про спонукання до укладення основного договору на підставі попереднього договору. На наш погляд, такі розбіжності в законодавстві та неоднакова судова практика шкодять діловому обороту. У зв'язку з чим пропонуємо включити до Цивільного кодексу положення, що дозволяє спонукати до укладення основного договору в судовому порядку за наявності попереднього договору. Додати до ст. 635 положення наступного змісту: «Якщо якась із сторін попереднього договору необґрунтовано відмовляється від укладення основного договору, інша сто-

рона має право звернутися до суду із позовом про спонукання до укладення основного договору. В такому випадку основний договір буде вважатися укладеним з моменту набуття законної сили рішенням суду».

Окремим видом організаційних договорів є так звані генеральні, або рамкові, угоди. Такі угоди визначають найбільш загальні умови майбутніх відносин. А вже конкретизація дій сторін здійснюється у майбутньому в майнових договорах або шляхом подання заявок тощо.

Важливим критерієм класифікації цивільно-правових договорів як регуляторів цивільних правовідносин є такий критерій, як наявність волі сторін на укладення договору. За цим критерієм договори поділяються на вільні та обов'язкові. У вільних договорах реалізується такий прояв принципу свободи договору, як вибір моделі поведінки — вступати чи не вступати у договірні правовідносини. Вільні договори стають регуляторами поведінки сторін виключно тому, що сторони самі цього зажадали. Вони вільно та взаємопогоджено визначили договірні умови та підписанням договору добровільно створили собі такий регулятор своєї поведінки.

На відміну від вільних договорів, договори обов'язкові стають регуляторами поведінки сторін у силу вказівки закону або на підставі правового акта органу державної влади, органу влади Автономної Республіки Крим, органу місцевого самоврядування.

Протягом тривалого періоду в нашій країні переважна більшість договорів, що уклалися, були обов'язковими та ґрунтувалися на державних планах. На сьогодні ситуація є докорінно іншою. Проголошений в якості основної засади цивільного законодавства принцип свободи договору призвів до того, що переважна більшість договорів, що діють у діловому обороті, є вільними. Разом із тим, цивільне право знає також і обов'язкові договори.

Обов'язок укласти той чи інший договір, як правило, встановлюється законом. Так, наприклад, відповідно до ч. 8 ст. 2 Закону України «Про державне замовлення для задоволення пріоритетних державних потреб» для виконавців державного замовлення, заснованих пов-

ністю або частково на державній власності (державних підприємств, установ та організацій, акціонерних товариств, у статутному фонді яких контрольний пакет акцій належить державі, орендних підприємств, заснованих на державній власності), а також для суб'єктів господарської діяльності України всіх форм власності—монополістів на відповідному ринку продукції, державні замовлення на поставку продукції є обов'язковими, якщо виконання державного замовлення не спричиняє збитків зазначеним виконавцям державного замовлення. Відповідно до ст. 13 Закону України «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку» укладення договору між власником окремого приміщення у житловому комплексі та управителем є обов'язковим і не залежить від членства в об'єднанні, за винятком випадку, коли власник і управитель є однією особою.

Одним із різновидів обов'язкових договорів є публічний договір. Стаття 633 ЦК України публічним називає договір, в якому одна сторона — підприємець — взяла на себе обов'язок здійснювати продаж товарів, виконання робіт або надання послуг кожному, хто до неї звернеться (роздрібна торгівля, перевезення транспортом загального користування, послуги зв'язку, медичне, готельне, банківське обслуговування тощо). На відміну від інших обов'язкових договорів, публічний договір є обов'язковим для укладення тільки одному контрагенту — суб'єкту підприємницької діяльності, що задовольняє ознакам, визначеним у ст. 633 ЦК України. Інша сторона публічного договору не зобов'язана такий договір укладати, але має право спонукати до укладення договору іншу сторону. Умови публічного договору встановлюються однаковими для всіх споживачів, крім тих, кому за законом надані відповідні пільги. Підприємець не має права надавати переваги одному споживачеві перед іншим щодо укладення публічного договору, якщо інше не встановлено законом. Підприємець не має права відмовитися від укладення публічного договору за наявності у нього можливостей надання споживачеві відповідних товарів (робіт, послуг).

Ще одним значущим критерієм класифікації цивільно-правових договорів

як регуляторів правовідносин, є узгодження волі сторін договору при визначенні його умов. За цим критерієм договори поділяються на взаємопогоджені та договори приєднання.

У взаємопогоджених договорах договірні умови узгоджуються сторонами в процесі укладення договору. В цілому такий договір є результатом спільної волі його сторін. Якщо якась умова не задовольняє якусь сторону, та вправі пропонувати свій варіант такої умови.

Договір приєднання визначений у ст. 634 ЦК України, відповідно до якої це є договір, умови якого встановлені однією із сторін у формулярах або інших стандартних формах, який може бути укладений лише шляхом приєднання другої сторони до запропонованого договору в цілому. Друга сторона не може запропонувати свої умови договору.

На сьогодні конструкція договору приєднання ґрунтується на фактичному обмеженні свободи у виборі умов договору, що впливає із співвідношення економічних, організаційних, фінансових та інших характеристик сторін. Договори приєднання укладаються в багатьох сферах цивільного обороту: банківська, страхова, сфера надання телекомунікаційних послуг, транспорт, зв'язок тощо. Тут споживачу, як правило, надається заздалегідь роздрукований бланк договору, куди треба вписати лише ім'я та реквізити споживача. Всі умови договору заздалегідь визначені у такому формулярі (бланку) та не підлягають зміні. Якщо споживач категорично не згодний з якоюсь умовою, він вправі відмовитися від укладення договору в цілому. Отже, у договорах приєднання правила поведінки диктуються лише однією стороною, а друга сторона або приймає їх у цілому, або відмовляється від укладення договору.

У підручниках з цивільного права та інших роботах, присвячених аналізу системи цивільно-правових договорів, часто можна зустріти класифікацію договорів за спрямованістю дій сторін. Так, С. В. Бервено поділяє договори на такі групи: а) договори про передачу за грошовий еквівалент майнових цінностей (купівля-продаж, поставка, міна); б) договори про безоплатне надання майна (дарування); в) договори про оплатне користування речами (майновий найм, житловий найм); г) договори з приводу кредитних відносин (позика, інші кредитні відносини); ґ) договори з приводу спільної господарської діяльності; д) договори із забезпечення від випадковостей (договір страхування); е) договори перевезення [14]. Ю. В. Романець за цим самим критерієм юридичної спрямованості пропонує виділяти групи договорів, спрямованих на: а) передачу майна у власність; б) передачу майна в користування; в) виконання робіт та надання послуг; г) надання відстрочення; ґ) заміну осіб у зобов'язанні; д) досягнення спільної мети; е) страхування [15].

На наш погляд, вищевказана класифікація, безперечно, має право на існування, але необхідна, перш за все, для пояснення розташування норм про окремі види договорів у Цивільному кодексі. Як систематизація цивільно-правових договорів у розумінні регулятора цивільних правовідносин така класифікація має ряд недоліків. Так, вона не охоплює всіх видів договорів та не враховує можливість існування непоіменованих та змішаних договорів. І взагалі, принцип свободи договору постійно породжує нові договірні конструкції, які не потраплятимуть у жодну із вищеперерахованих груп.

ПРИМІТКИ

1. Бервено С. М. Проблеми договірної права України : монографія / С. М. Бервено. — К. : Юрінком Інтер, 2006. — С. 216—217.

2. Колосов Р. В. Договір комісії і агентський договір у цивільному праві : дис. ... канд. юрид. наук / Р. В. Колосов. — К., 2004. — С. 22.

3. Гражданское право : в 2 т. : учебник / под ред. проф. Е. А. Суханова. — М. : БЕК, 1994. — Т. 2. — С. 45.

4. Брагинский М. И. Договорное право: Общие положения / М. И. Брагинский, В. В. Витрянский. — М. : Статут, 1997.
5. Александров Н. Г. К вопросу о роли договора в правовом регулировании общественных отношений / Н. Г. Александров // Ученые записки ВШЮН. — Вып. 6. — М. : Изд-во Министерства юстиции СССР, 1947. — С. 68.
6. Договор в народном хозяйстве. Вопросы общей теории. — Алма-Ата : Изд-во «Наука» Казахской ССР, 1987. — С. 11—12.
7. Такими законами є, наприклад, Закон України «Про туризм», що визначає договір на туристичне обслуговування, Закон України «Про авторське право і суміжні права», де визначаються договори на право використання творів тощо. Господарський кодекс, на відміну від Цивільного, знає агентський договір.
8. Романец Ю. В. Система договоров в гражданском праве России / Ю. В. Романец // Система информационно-правового обеспечения ГАРАНТ:ЭКСПЕРТ.
9. Постанова Вищого господарського суду України від 28.09.2006 р. № 2-14/5388-2006 [Електронний ресурс] // Системи інформаційно-правового забезпечення ЛІГА:ЗАКОН, файл SD062644.LHT.
10. Гражданское право : в 2 т. : учебник / под ред. проф. Е. А. Суханова. — М. : БЕК, 1994. — Т. 2. — С. 45.
11. Ухвала Вищого спеціалізованого суду з розгляду цивільних та кримінальних справ від 07.09.2011 р. № 6-5365св10 [Електронний ресурс] // Системи інформаційно-правового забезпечення ЛІГА:ЗАКОН, файл Q002043.LHT.
12. Ухвала Вищого спеціалізованого суду з розгляду цивільних та кримінальних справ від 13.07.2011 р. № 6-135св10 [Електронний ресурс] // Системи інформаційно-правового забезпечення ЛІГА:ЗАКОН, файл Q001677.LHT.
13. Рішення Верховного Суду України від 12.05.2010 р. № 6-8078св10 [Електронний ресурс] // Системи інформаційно-правового забезпечення ЛІГА:ЗАКОН, файл VS100686.LHT.
14. Договірне право України. Загальна частина : навч. посіб. / за заг. ред. О. В. Дзери. — К. : Юрінком Інтер, 2008. — С. 335.
15. Романец Ю. В. Система договоров в гражданском праве России / Ю. В. Романец. — М. : Юристъ, 2006. — С. 208.

Алексашина Юлия. Виды гражданско-правовых договоров как регуляторов гражданских правоотношений.

Статья посвящена исследованию классификации гражданско-правовых договоров. Автор использует те критерии классификации, которые позволяют проанализировать виды гражданско-правовых договоров как регуляторов гражданских правоотношений. В статье анализируются поименованные и непоименованные договоры, имущественные и организационные договоры, взаимосогласованные договоры и договоры присоединения.

Ключевые слова: *гражданско-правовой договор, поименованные договоры, непоименованные договоры, имущественные договоры, организационные договоры, взаимосогласованные договоры, договоры присоединения.*

Aleksashyna Julia. The types of the civil contracts as the regulators of the civil relationships.

The article is devoted to the research of the civil contracts classification. The author uses the classification criteria which allows to analyze the civil contracts as the regulators of the civil relations. Nominated and innominate contracts, property and organization contracts, mutually agreed contacts and accession contracts are analyzed in the article.

Key words: *civil contract, nominate contract, innominate contract, property contract, organization contract, mutually agreed contact, accession contract.*